

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa ROGO IV

30 września 2022 r.

Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa

ROGO VI

Redakcja naukowa

mgr inż. Dominika Rozmus
mgr Robert Stryński

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

Olsztyn, październik 2022

Komitet Naukowy:
dr hab. Anna Cieślińska, prof. UWM
mgr inż. Dominika Rozmus

Projekt okładki:
Tomasz Kapusta

Wydawnictwo
CEKONA

Druk publikacji wykonano na podstawie dostarczonych oryginalnych
tekstów, na odpowiedzialność autorów poszczególnych prezentacji

ISBN: 978-83-964451-2-4

SPIS TREŚCI

ODDZIAŁYWANIE KAWY NA ORGANIZM CZŁOWIEKA

Aleksandra Potaś, Agata Studenna. 7

SKUTECZNE ZARZĄDZANIE ZESPOŁEM

Aleksandra Surma-Wiśniewska. 8

ROLA ELEMENTÓW SKLEPU INTERNETOWEGO W PROCESIE PODEJMOWANIA DECYZJI ZAKUPOWYCH

Dawid Andrzejewski. 9

SŁODZIKI CZY SĄ SZKODLIWE?

Edyta Rótkowska. 10

UMOWA PRZEDWSTĘPNA - OMÓWIENIE INSTYTUCJI

Jakub Kozicki. 11

PODMIOTOWOŚĆ PRAWNA ADRESATA PRAWA NA POZIOMIE FUNDAMENTALNYM

Jakub Wiecha. 12

OPAKOWANIA DZISIAJ I W PRZYSZŁOŚCI – BRANŻA SPOŻYWCZA

Joanna Browarek. 13

„ADWOKATKĘ” JESZCZE PRZEŁKNIEMY, „FILOLOŻKĘ” ZIGNORUJEMY, ALE „CHIRURŻKA” JUŻ NAM TAK ŁATWO PRZEZ GARDŁO NIE PRZEJDZIE. O FEMINATYWACH.

Joanna Majewska-Zarychta. 14

RYZYKO POWSTANIA CUKRZYCY CIĄŻOWEJ ORAZ SPOSOBY JEJ DIAGNOZOWANIA – PRACA PRZEGLĄDOWA

Julia Mikulska, Aleksandra Purkiewicz, Renata Pietrzak-Fiećko. 15

WSPÓŁCZESNE WYZWANIA POLITYKI MIGRACYJNEJ W EUROPIE

Kacper Sieciński. 16

SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLSCE I JEGO PROBLEMY

Karolina Kordalska, Kinga Kowalska, Weronika Łukasiewicz. 17

WPŁYW SPOŻYCIA NAPOJÓW ENERGETYZUJĄCYCH NA ZDROWIE PSYCHICZNE CZŁOWIEKA

Karolina Łukasiewicz, Marta Kaczmarczyk, Paulina Prostko 18

TECHNOLOGIE WYTWARZANIA PIECZYWA ŻYTNIEGO ORAZ OCENA JEGO JAKOŚCI

Katarzyna Złotkowska 19

DEPRESJA

Kinga Kowalska, Karolina Kordalska. 20

FARMAKOGERIATRIA

Maciej Romański, Norbert Paprocki. 21

MODLITWA W UJĘCIU BRUNONA FORTE

Maja Wysocka 22

POWOŁANIE DO CZŁOWIECZEŃSTWA NA WZÓR CHRYSYTA W ŚWIETLE NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Maja Wysocka 23

CHARACTERISTIC AND ANTIBACTERIAL PROPERTIES OF CARBON FIBERS MODIFIED WITH TITANIUM DIOXIDE (TiO₂)

Mateusz Dubicki, Paulina Rokicka-Konieczna 24

ANTIBACTERIAL PROPERTIES OF PHOTOCATALITIC FILTERS DEPOSITED WITH TITANIUM DIOXIDE (TiO ₂)	
Mateusz Dubicki, Paulina Rokicka-Konieczna	25
NEGATYWNY ODBIÓR CIAŁA PRZEZ NAJBLIŻSZE OTOCZENIE W OKRESIE SENSYTYWNYM A JEGO WPŁYW NA SAMOOCENĘ W UJĘCIU ROSENBERGA	
Olgierd Balcerowski, Julia Pieńczak, Anna Bartkowiak	26
WPŁYW ZABAWEK GRAJĄCYCH NA ROZWÓJ DZIECKA	
Paulina Mistal	27
HEMATOFOBIA – FOBIA TYPU KREW-INIEKCJA-RANA	
Weronika Łukasiewicz, Karolina Kordalska, Kinga Kowalsk.	28
ATOPOWE ZAPALENIE SKÓRY – CZĘSTA CHOROBA MŁODYCH PACJENTÓW	
Łukasz Kopoczyński	29

ODDZIAŁYWANIE KAWY NA ORGANIZM CZŁOWIEKA

Aleksandra Potaś, Agata Studenna

Szkoła Zdrowia Publicznego UWM w Olsztynie
Koło Naukowego Żywienia i Profilaktyki Żywieniowej UWM

Kawa to złożony napar ziółowy, zawierający około 1000 substancji roślinnych, wśród których wiele posiada wysoką aktywnością biologiczną. Wpływ kawy na organizm człowieka analizowany jest od wieków. Wcześniej rozważano jedynie negatywny wpływ kawy na organizm, obecnie jednak odnotowuje się pozytywne działanie kawy na wiele układów ludzkiego organizmu. Umiarkowane spożycie kawy (3–5 filiżanek na dobę) związane jest z niższym ryzykiem chorób układu krążenia. Konsumpcja kawy i zawartej w niej kofeiny zmniejsza ryzyko rozwoju cukrzycy typu 2 i poprawia metabolizm glukozy. Spożycie 3 filiżanek kawy na dobę zmniejsza ryzyko rozwoju choroby Parkinsona o 25%. Kawa może wykazywać korzystne działanie na funkcjonowanie organizmu, należy jednak spożywać ją w umiarkowanych ilościach.

SKUTECZNE ZARZĄDZANIE ZESPOŁEM

Aleksandra Surma-Wiśniewska

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Filozofii i Socjologii

Peter Drucker powiedział, że "zarządzanie, to robienie rzeczy we właściwy sposób; przywództwo to robienie właściwych rzeczy". Głównym celem pracy było skupienie się na najważniejszych działaniach, które powinny być podejmowane aby właściwie i skutecznie zarządzać zespołem. Omówiono etymologię pojęcia zarządzania. Zarządzanie jest czynnością, która w dużej mierze polega na dysponowaniu określonymi zasobami, oraz oddziaływaniu na inne jednostki poprzez wykorzystanie tych zasobów. Przedstawiona została definicja przywództwa, która wskazuje, że jest ono zarówno procesem jak też pewną właściwością. W pracy ukazane zostały różnice pomiędzy przywództwem a zarządzaniem. Poruszono zagadnienie dotyczące ważności lidera w kształtowaniu kultury organizacyjnej jak też jego wpływu na nią. Istotnym jest, że cechy określonej jednostki, która pełni rolę lidera nie są tylko wynikiem jej cech charakteru, ale też kształtują się pod wpływem określonych procesów jak też zadań i efektów jakie osiąga. Autorka porusza zagadnienie Zarządzania Zasobami Ludzkimi, wskazując na jego istotę w omawianym temacie. Skuteczne zarządzanie zespołem zależy od wielu czynników. Wpływa na to lider, jak też cała grupa i jej podejście do zleconych zadań i zaplanowanych efektów do osiągnięcia. Najważniejszym jest aby właściwie zaplanować proces organizowania pracy, właściwie określić stosunki pracy, w umiejętny sposób pozyskać pracowników, dbać o ich rozwój – umożliwiając zdobywanie nowych umiejętności i doświadczeń, a także dbać o stosunki z jednostkami, która wspólnie współpracują w zespole.

ROLA ELEMENTÓW SKLEPU INTERNETOWEGO W PROCESIE PODEJMOWANIA DECYZJI ZAKUPOWYCH

Dawid Andrzejewski

Katedra Strategii Marketingowych, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Celem pracy jest zbadanie i ukazanie jaką rolę pełnią elementy składowe sklepu internetowego biorąc pod uwagę podejmowanie decyzji zakupowych przez klientów. Temat ten dla firm, które posiadają sklepy internetowe jest niezwykle ważny, ponieważ kilka zmian w budowie czy funkcjonowaniu sklepu internetowego może w sposób znaczny wpłynąć na proces podejmowania decyzji zakupowych. Konsekwencją tego może być zwiększona ilość zakupów na stronie, bądź osiągnięcie innych celów, jakie firma przed sobą stawia. Praca składa się z trzech części. W pierwszej z nich można znaleźć prezentację informacji o procesie podejmowania decyzji zakupowych, biorąc pod uwagę hierarchię potrzeb, a także rodzaje decyzji zakupowych, oraz z etapów podejmowania decyzji konsumenckich. Druga część skupia się na zakupach w sklepie internetowym, zahacza o terminy UX, UI, a także Cykl UCD i kończy się na wymienieniu elementów sklepów internetowych. Ostatnia już część zawiera w sobie krótki opis przeprowadzonego badania, które zbadało jaką rolę pełnią elementy sklepu internetowego w procesie podejmowania decyzji zakupowych. Badanie przeprowadzone zostało za pośrednictwem ankiety internetowej, wykorzystując metodę CAWI. W badaniu wzięło udział 115 respondentów, którzy osiągnęli osiemnasty rok życia i kupują kosmetyki przez Internet. Ankieta posiadała 24 pytania główne, które skupiały się głównie na opinii respondentów w sprawie implementacji elementów sklepów internetowych. W prezentacji ukazany jest wykres, dzięki któremu stwierdzić można jakie elementy sklepu są najważniejsze dla osób badanych. Właściwa część kończy się wysnuciem wniosków w temacie roli elementów sklepu internetowego. Ostatnim slajdem prezentacji jest bibliografia.

SŁODZIKI CZY SĄ SZKODLIWE?

Edyta Rótkowska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Szkoła Zdrowia Publicznego
Studenckie Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywieniowej

Słodziki znane jako nie odżywcze słodziki, to środki, które używane są do słodzenia produktów żywieniowych. Charakteryzują się wyższą intensywnością słodkości od popularnego cukru pod postacią sacharozy i o wiele mniejszą wartością kaloryczną, a nawet brakiem kalorii. Dotychczas nie potwierdzono ich szkodliwego oraz pozytywnego wpływu na organizm. Badania z wykorzystaniem słodzików dostarczają wiele sprzecznych i kontrowersyjnych wyników. Część badań mówi o zwiększonym ryzyku nadwagi oraz chorób metabolicznych po częstym spożywaniu produktów zawierających słodziki. Z kolei inne badania mówią korzystnym wpływie słodzików, poprzez utratę masy ciała. Kolejne badania nie wykazują wpływu na metabolizm i rozwój przewlekłych chorób oraz nowotworów. Zaczęto stosować te substancje w celu obniżenia kaloryczności produktów spożywczych oraz zamiany słodzików na powszechnie obecny cukier w większości produktów przetworzonych. Ze względu na to, że badania dotyczące nadmiernego spożycia cukru dostarczyły wielu dowodów na rozwój przewlekłych chorób, w tym metabolicznych oraz nadwagi i otyłości. Ze wszystkich badanych słodzików uznano, że poliole wywierają najmniej szkodliwy wpływ na organizm człowieka, a nawet pełnią pozytywną rolę u zdrowych osób m.in. przez zmniejszanie ryzyka próchnicy. Dokładny wpływ słodzików na organizm człowieka wymaga dalszych badań i wyjaśnień.

UMOWA PRZEDWSTĘPNA - OMÓWIENIE INSTYTUCJI

Jakub Kozicki

Uniwersytet Śląski, Wydział Prawa i Administracji

Instytucja umowy przedwstępnej budzi często w praktyce obrotu wiele trudności, pojawiają się liczne związane z nią pytania zaś odpowiedzi, których najczęściej poszukujemy za pomocą internetu nie zawsze stanowią źródło rzetelnej wiedzy na tematy związane z prawem i mogą powodować zamieszanie wśród adresatów prawa. Przeciętny konsument nie zawsze jest świadomy skutków, jakie niesie za sobą zawarcie umowy przedwstępnej, nie zawsze zwraca uwagę na wymogi dotyczące jej formy, zaś o odróżnieniu tejże umowy od umów zawieranych przy rozbiciu umowy o podwójnym skutku na zobowiązującą i rozporządzającą zwykle w ogóle zapomina. W związku z tym celem prezentacji jest przedstawienie instytucji prawa zobowiązań – umowy przedwstępnej (*pactum de contrahendo*.łac) – omówienie jej najważniejszych aspektów, wskazanie i wyjaśnienie związanych z tą instytucją pojęć. Prezentacja ma za zadanie w jasny i zrozumiały dla odbiorcy sposób wyjaśnić mechanizm działania instytucji umowy przedwstępnej, omówić sposoby jej zawierania a także zwrócić uwagę na skutki zawarcia takiej umowy. W prezentacji zostaje również uwypuklona szczególnie ważna dla przedmiotu rozważań różnica między umową przedwstępną a rozbiciem umowy o podwójnym skutku na dwie odrębne umowy – zobowiązującą i rozporządzającą. Prezentacja, prócz omówienia czysto teoretycznie zagadnienia przytacza przykład praktycznego zastosowania takiej umowy, opisuje takie warunki w jakich umowa przedwstępna zawierana jest typowo.

PODMIOTOWOŚĆ PRAWNA ADRESATA PRAWA NA POZIOMIE FUNDAMENTALNYM

Jakub Wiecha

Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Prawa i Administracji

Celem referatu jest zarysowanie kwestii dotyczących podmiotowości prawnej adresata prawa na poziomie fundamentalnym. Wpierw zostaje omówiona kwestia trzech poziomów podmiotowości prawnej, w tym fundamentalnego-filozoficznego poziomu, który odpowiada na pytania „czyj?” i „dla kogo?” jest porządek prawny. Następnie zostają wyróżnione role w porządku prawnym wraz z ukazaniem, że to adresat prawa jest klasą najszerszą i z tego względu najbardziej znaczącą. Kolejno zostają poruszone wątki filozoficznoprawne, dotyczące tego, kogo różne koncepcje prawa umiejscawiają w jego centrum z akcentem na te teorie, które uznają podmiotowość adresata prawa, jak psychologiczna teoria prawa Leona Petrażyckiego oraz koncepcja Lona L. Fullera. Na koniec wysunięte zostają trzy sugestie dotyczących dziedzin prawa, w których uznanie podmiotowości adresata prawa na poziomie fundamentalnym może mieć znaczenie w praktyce. Są to praktyka stanowienia prawa, gdzie celem miałyby być takie tworzenie prawa, by podejmowanie się interpretacji nie było potrzebne, wykładnia prawa, która jeśli konieczna miałyby być nastawiona na określenie tego, jak rozumie dane normy statyczny adresat prawa oraz praktyka orzecznicza, gdzie zasadą ogólną prawa mogłaby się stać idea „w razie wątpliwości na korzyść adresata”.

OPAKOWANIA DZISIAJ I W PRZYSZŁOŚCI – BRANŻA SPOŻYWCZA

Joanna Browarek

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauki o Żywności
Studenckie Koło Naukowe Technologów Przetwórstwa Surowców Roślinnych

Innowacyjne opakowania dają ogromne możliwości dla przemysłu spożywczego, odpowiadając jednocześnie konsumentom, którzy potrzebują wygodnych opakowań zapewniających wysoką jakość i bezpieczeństwo produktów, ale też dłuższy termin przydatności. Obecnie rozwój opakowań na poziomie przemysłowym koncentruje się głównie na wykorzystaniu tworzyw syntetycznych polimerowych, ponieważ są one bardziej ekonomiczne, funkcjonalne lekkie i bardziej wszechstronne niżeli biomateriały. Dziś zwraca się uwagę na trendy związane z postępem technologicznym, który pozwala projektować coraz bardziej inteligentne opakowania ale też ze zmieniającą się rzeczywistością warunkującą różne nowelizacje przepisów, a te z kolei nakładają na producentów obowiązek modernizacji swoich wyrobów, trendami społeczno-kulturowymi dyktowanymi przez m.in. modę jak również kwestiami ekologii, która w ostatnich latach mocno wpłynęła na sposób projektowania opakowań, a konkretnie – wybór stosowanych w ich produkcji materiałów. Natomiast chęć całkowitej eliminacji tworzyw sztucznych (PET, PA, PS, PE, PP itp.) oddziałuje na coraz to nowsze wyszukiwanie alternatyw dla tych materiałów np. SCOBY, czyli symbioza kultur bakterii i grzybów, które to opakowania mogą być jadalne ale też bardzo łatwo ulegąłyby biodegradacji. Celem pracy było przedstawienie opakowań i tworzyw, z których są wykonywane w obecnym momencie te opakowania i szans na rozwój branży opakowaniowej na przestrzeni najbliższych 20 lat.

„ADWOKATKĘ” JESZCZE PRZEŁKNIEMY, „FILOLOŻKĘ” ZIGNORUJEMY, ALE „CHIRURŻKA” JUŻ NAM TAK ŁATWO PRZEZ GARDŁO NIE PRZEJDZIE. O FEMINATYWACH.

Joanna Majewska-Zarychta

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Instytut Językoznawstwa

Rozwój języka trwa. Jesteśmy tego świadkami, ale wbrew pozorom nie jesteśmy tylko biernymi użytkownikami języka, gdyż możemy mieć wpływ na jego dalsze kształtowanie się i rozwój dzięki twórczemu zaangażowaniu. To zależy od nas, czy będziemy chcieli mieć ten wpływ. Jak wiadomo, język polski jest zdominowany przez formy męskie. Obecnie obserwujemy pewne zmiany w zakresie „męskiej dominacji językowej” oraz zauważamy dyskusję (a nawet bierzmy w niej udział) wokół zagadnienia (nie)obecności kobiet w języku. Brak form żeńskich raz, ale ich pojawianie się natomiast często zaskakuje. Jak wynika z przeprowadzonych badań, kobiety same domagają się form żeńskich, chociażby mówiąc o sobie „powstanki”, a ten feminatyw jest dowodem obecności i walki kobiet w Powstaniu Warszawskim. Innymi przykładami kontrowersyjnych feminatywów jest „ministra” oraz „gościni”, które wywołały burzę medialną i zainspirowały dyskusję naukową wśród językoznawców. W niektórych mediach feminatywy są bardzo często słyszalne, nie możemy przejść obok nich obojętnie, ale je zauważyć i przemyśleć. Czasami próby ich forsowania spotykają się ze sprzeciwem, co sprawia wrażenie, jakby język nie był jeszcze gotowy na ich przyjęcie. Powstawanie nowych feminatywów jest blokowane przez bariery pozajęzykowe i wewnątrzjęzykowe. Negatywne, subiektywne nastawienie oraz niechęć do wprowadzania zmian w języku pełnią decydującą rolę, czy iść w tym kierunku, czy z niego zawrócić. Dobrze byłoby znaleźć kompromis, który spełniłby chociaż w pewnym zakresie oczekiwania obu stron zainteresowanych, czyli zwolenników i przeciwników, biorąc pod uwagę ich często wzajemnie wykluczającą się argumentację.

RYZIKO POWSTANIA CUKRZYCY CIĄŻOWEJ ORAZ SPOSOBY JEJ DIAGNOZOWANIA – PRACA PRZEGLĄDOWA

Julia Mikulska¹, Aleksandra Purkiewicz², Renata Pietrzak-Fiećko²

¹Kosmetologia. Trychologia. Dietetyka mgr Julia Mikulska

²Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauki o Żywności, Katedra
Towaroznawstwa i Badań Żywności

W prezentacji przedstawiono teoretyczne aspekty ryzyka powstania cukrzycy ciężowej oraz sposobów jej diagnozowania. Celem pracy jest przedstawienie problemu zdrowotnego, jakim jest cukrzyca ciężowa. Cukrzyca należy do grupy chorób metabolicznych charakteryzujących się wysokim stężeniem cukru we krwi. Zgodnie z danymi WHO zachorowalność na cukrzycę z roku na rok jest coraz większa. Szacuje się, iż do końca 2025 r. na to schorzenie będzie cierpieć nawet 500 milionów ludzi na całym świecie. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w 2040 roku w Europie będzie ponad 70 milionów osób z cukrzycą. Literatura wskazuje, że około 12% globalnych wydatków związanych ze zdrowiem jest przeznaczanych na leczenie cukrzycy. Istnieje potrzeba w zakresie edukacji kobiet w wieku rozrodczym na temat czynników ryzyka powstania cukrzycy ciężowej oraz jej wpływu na zdrowie kobiety i dziecka.

WSPÓŁCZESNE WYZWANIA POLITYKI MIGRACYJNEJ W EUROPIE

Kacper Sieciński

Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Polityka migracyjna stanowi bardzo ważny element ogólnego zarządzania kapitałem ludzkim w Unii Europejskiej. Komisja Europejska w ostatnich latach zaproponowała bardzo dużo projektów, których celem jest uregulowanie i ujednolicenie zasad dotyczących migracji międzynarodowej w UE. Nowy Pakt o Migracji i Azylu zaproponowany przez KE w 2020 roku stanowi kontynuację reform polityki migracyjnej, zapoczątkowanej w XX wieku. Wydarzeniem, które istotnie wpłynęło na wzrost zainteresowania migracją międzynarodową wśród obywateli państw członkowskich UE był Układ z Schengen z 1985 roku. Na mocy tego traktatu zniesiono kontrole na granicach wewnętrznych państw członkowskich. Kolejne umowy międzynarodowe były rozwinięciem integracyjnych procesów, których celem było ujednolicenie międzynarodowej polityki migracyjnej państw UE.

W konsekwencji uproszczenia prawa imigracyjnego na terenie UE, od wielu lat obserwuje się wysoki napływ imigrantów spoza Unii. W 2021 roku na terenie państw członkowskich UE przebywało ok. 23,7 mln obywateli państw trzecich. W ostatnich latach rośnie udział kobiet w ogólnej strukturze migrantów. Kobiety stanowią bardzo ważny zasób kapitału ludzkiego, ponieważ dominują w zawodzie pielęgniarek, sprzątaczek, kosmetyczek, opiekunek oraz sekretarek. Bardzo częstym zjawiskiem zauważalnym w Europie jest nielegalna imigracja. Co piąty imigrant spośród 77 tys. nielegalnych imigrantów w 2020 roku był ptci damskiej.

Europa w ostatnich latach musiała zmierzyć się z wieloma problemami migracyjnymi, które wywołała między innymi pandemia COVID-19 oraz konflikt zbrojny na Ukrainie. Na skutek gwałtownego wzrostu zakażeń w 2020 roku rządy państw UE wprowadziły wiele ograniczeń, mających na celu zminimalizowanie skali międzynarodowej migracji. Według danych OECD, w samym 2020 roku rozmiary migracji na stałe do krajów OECD zmniejszyły się o 30% w stosunku do roku poprzedzającego. Konflikt zbrojny na Ukrainie wywołał niespotykaną od czasów II Wojny Światowej skalę uchodźstwa w Europie. Od 24 lutego 2022 roku na teren Unii Europejskiej wjechało ponad 7,2 mln uchodźców z Ukrainy w obawie przed trwającymi działaniami wojsk rosyjskich.

SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ W POLSCE I JEGO PROBLEMY

Karolina Kordalska, Kinga Kowalska, Weronika Łukasiewicz

Pielęgniarstwo, Szkoła Zdrowia Publicznego, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski
w Olsztynie

Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywnościowej, Wydział Nauk o Żywności,
Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie

Temat Systemu Opieki Zdrowotnej jest trudny i budzi kontrowersje, a dodatkowo pandemia Covid-19 wyróciła świat do góry nogami. System opieki zdrowotnej w Polsce opiera się na powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym i należą do niego osoby, zespoły osób, a także instytucje, którzy mają za zadanie zapewnić opiekę zdrowotną ludności. W Polsce wyróżniamy państwową opiekę zdrowotną oraz prywatną opiekę zdrowotną. Główną różnicą pomiędzy prywatną a publiczną opieką zdrowotną jest fakt, że na ubezpieczenie w NFZ składka ściągana jest obowiązkowo co miesiąc z wypłat pracowników, a opieka medyczna jest realizowana w placówkach medycznych mających podpisaną umowę z Funduszem. Głównym problemem systemu opieki zdrowotnej w Polsce to brak personelu medycznego. Są to zawody charakteryzujące się wysokim ryzykiem trwałego uszkodzenia zdrowia lub wymagające szczególnej sprawności fizycznej, tudzież odpowiedzialności za ludzkie życie. Z powodu niskich warunków pracy oraz słabszych zarobków, coraz częściej młody personel medyczny wybiera pracę za granicą. Zachodni pracownicy oferują znacznie lepsze warunki prac i lepsze zarobki. Kłopoty z dostaniem się do specjalisty, odległe terminy, sprawiły że ludzie zaczęli szukać pomocy w prywatnej służbie zdrowia. Niestety nie wszystkich na nią stać, dlatego starsi ludzie rzadziej się na nią decydują. Czas pandemii sprawił, że zaczęto brakować miejsc w szpitalach, Szpitale są przepełnione, a personelu brakuje. Dlatego tak ważne jest by zadbać o jakość świadczonych usług, ponieważ niedługo może zabraknąć ludzi do pracy.

WPŁYW SPOŻYCIA NAPOJÓW ENERGETYZUJĄCYCH NA ZDROWIE PSYCHICZNE CZŁOWIEKA

Karolina Łukasiewicz, Marta Kaczmarczyk, Paulina Prostko

Szkoła Zdrowia Publicznego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywieniowej

Napoje energetyzujące to najczęściej bezalkoholowe napoje gazowane. Zawierają składniki takie jak kofeina, tauryna, witaminy z grupy B, ekstrakty ziołowe, substancje bioaktywne (L-karnityna, fenyloalanina, glukuronolakton, inozytol oraz kreatyna) czy guarana. Ich głównym zadaniem jest zapobieganie uczuciu znużenia oraz poprawa uważności, pracy mięśni oraz koncentracji. W 2005 roku rynek napojów energetyzujących wyceniono na 650 milionów dolarów, natomiast w 2018 roku ten w Stanach Zjednoczonych wart był już 10,9 miliardów dolarów. Napoje energetyczne oraz obecna w nich kofeina jest jedyną legalną substancją psychoaktywną dostępną dla osób nieletnich. 68% nastolatków w wieku 10-18 lat, 30% dorosłych i 18% dzieci poniżej 10 roku życia spożywało napoje energetyzujące. Do pozytywnych skutków picia napojów energetyzujących zaliczamy m.in. poprawa zdolności poznawczych oraz wzrost wydajności przy trudnych i męczących zadaniach umysłowych, oraz wzrost aktywności jednostek motorycznych mięśni szkieletowych. Do negatywnych skutków występujących u pacjentów jedynie w przypadku spożycia napojów energetyzujących zaliczamy takie objawy jak: tachykardia, kołatanie serca, ból w klatce piersiowej, ból brzucha, nudności, wymioty i biegunka, reakcje alergiczne, ból, bolesność i drżenie mięśni, bóle głowy, zawroty głowy, bezsenność/ problemy ze snem, roztrzęsienie/niepokój, epizody wstrząsów i ogólne rozbicie, nastrój depresyjny, plany/myśli/próby samobójcze, zwiększone oddawanie moczu oraz ból nerek. U dzieci spożywających napoje energetyzujące obserwuje się wyższy poziom lęku, stresu i depresji niż u innych rówieśników. Osiągają one również niższe wyniki w szkole. U osób dorosłych picie napojów energetyzujących ma wpływ na przebieg takich chorób jak: schizofrenia, zaburzenia lękowe u pacjentów z chorobą afektywną dwubiegunową, zachowania samobójcze, drgawki, czy psychozę. Średnia zawartość kofeiny w napojach energetyzujących mieści się w granicach od 70 do 400 mg na litr⁹. Przyjęte jest, że dopuszczalne dzienne spożycie kofeiny u poszczególnych osób wynosi: u osób dorosłych 400 mg, u kobiet ciężarnych 200 mg, natomiast u dzieci: 100mg. FDA podkreśla, że najbardziej niebezpieczne jest spożycie około 1200 mg kofeiny dziennie. Spożycie kofeiny w skali tygodnia również może wywoływać niepożądany wpływ na organizm człowieka. Szczególnie niebezpieczne jest spożycie powyżej 1000 mg kofeiny w skali tygodnia.

TECHNOLOGIE WYTWARZANIA PIECZYWA ŻYTNIEGO ORAZ OCENA JEGO JAKOŚCI

Katarzyna Złotkowska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauki o Żywności
Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywieniowej

Proces wytwarzania pieczywa żytniego może być prowadzony różnorodnymi metodami. Tradycyjną metodą jest wypiek wielofazowy z zastosowaniem przedłużonej fermentacji, który jest trudny do realizacji w warunkach przemysłowych ze względu na czas trwania. Prowadzone są w związku z tym badania poszukujące innych metod produkcji pieczywa żytniego, które umożliwią zachowanie walorów smakowych i wartości odżywczych pieczywa żytniego, a przy tym będą możliwe do realizacji w warunkach przemysłowych. Zaczęto stosować gotowe mieszanki kwasów organicznych w sypkiej postaci. Mieszanki te w pierwotnym zamyśle miały stanowić jedynie wsparcie naturalnych procesów ukwaszania, natomiast w praktyce pieczywo wypieczone z dodatkiem tych mieszanek ma niższą jakość, niską odporność na psucie się mikrobiologiczne i krótki okres przydatności do spożycia. Jednym ze sposobów w celu poprawy jakości oraz wartości odżywczej pieczywa żytniego jest dodanie proszku z owoców jarzębiny, który poprawia elastyczność pieczywa, kolor miękiszu oraz zapach i smak pieczywa. Ponadto proszek z jarzębiny zawiera witaminy, składniki mineralne, a także znaczną ilość błonnika pokarmowego, węglowodanów i kwasów lotnych.

DEPRESJA

Kinga Kowalska, Karolina Kordalska

Pielęgniarstwo, Szkoła Zdrowia Publicznego, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski
w Olsztynie

Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywieniowej, Wydział Nauk o Żywności

Depresja jest uważana za chorobę XXI wieku i przez wielu ludzi bagatelizowana. Depresja dotyka ludzi w różnym wieku i o różnym statusie społecznym. Jest to ciężka choroba, która zaburza funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie i jego wyobrażenie o samym sobie, nie leczona może mieć bardzo złe konsekwencje w późniejszym etapie doprowadzając człowieka na skraj wytrzymałości psychicznej, który nie widzi żadnej innej możliwej drogi rozwiązania problemu/ wyzdrowienia jak tylko zniknięcie z tego świata poprzez zabicie siebie samego. Depresja często błędnie jest mylona z chandrą lecz trwa ona dłużej niż chandra. Przyczyn depresji jest wiele a takimi przykładowymi są: sytuacje i wydarzenia życiowe, nawroty depresji z wcześniejszych lat, obecność przewlekłej choroby, predyspozycje genetyczne także wpływają na większe szanse pojawienia się depresji w rodzinie. Natomiast do najczęstszych objawów depresji zaliczamy ogólny, przesywający smutek, zmniejszenie energii lub nienormalne zmęczenie często rozpoczynające się rano i ciągnące się cały dzień mimo, że chory nie wychodzi z łóżka, a także utrata zainteresowań. Depresja często jest nie zauważalna przez osobę chorą na nią i tutaj najważniejszą rolę mają bliscy tej osoby, którzy zauważyli takie objawy i mają przeświadczenie, że to depresja i powinni umówić taką osobę do lekarza specjalisty w celu pomocy osobie dotkniętej depresją i nakierować co powinni zrobić dalej. W takich problemach zdrowotnych pomagają psychiatrzy, którzy badają osobę chorą i dobierają prawidłowe leczenie farmakologiczne a także wskazują dalsze instytucje lub osoby do których się udać na psychoterapię a tam z pomocą psychologa rozwiązać najważniejsze problemy związane z wydarzeniami, z którymi ciężko jest się uporać samemu. Depresja nie jest powodem do wstydu lecz powodem do szukania pomocy gdy już sami nie jesteśmy sobie poradzić z ciężkimi emocjami i wszystko nas przytłacza.

FARMAKOGERIATRIA

Maciej Romański, Norbert Paprocki

Upływ czasu, a co za tym idzie proces starzenia się powoduje istotne zmiany w farmakokinetyce i farmakodynamice leków. Główne przyczyny to: wzrost zawartości tkanki tłuszczowej, zmniejszenie ilości wody w organizmie i spadek stężenia albumin. Dodatkowo pogorszenie funkcjonowania nerek, spowalniający metabolizm wątrobowy, wzrost aktywności układu sympatykomimetycznego oraz zmniejszenie wrażliwości receptorów b-adrenergicznych. Skuteczna i bezpieczna farmakoterapia u pacjentów po 75 roku życia celowana jest na: eliminację/zmniejszenie objawów, ograniczenie do minimum niepożądanych działań przyjmowanych leków, poprawa jakości życia i jego wydłużenie. Niesamowicie pomocne w planowaniach przewlekłych terapii lekami silnie działającymi jest CGA (comprehensive geriatric assessment), czyli całościowa ocena geriatryczna. Obejmuje ona ocenę: codziennego funkcjonowania, sprawności fizycznej, chorób towarzyszących, funkcji poznawczych, stanu emocjonalnego, stanu odżywienia, sytuacji socjalnej i ekonomicznej pacjenta. Tylko tak kompleksowe podejście do problemu leczenia pacjentów w podeszłym wieku umożliwia pogrupowanie chorych, w których można uzyskać wymierne korzyści z leczenia w odróżnieniu od tych, u których duże ryzyko powikłań nie pozwoli na bardziej agresywne postępowanie farmakologiczne. Idealnymi lekami dla pacjenta, który ukończył 75 rok życia, byłyby substancje pozbawione działania antycholinergicznego, uspokajającego, najlepiej o krótkim okresie półtrwania i szerokim indeksie terapeutycznym i bez aktywnych metabolitów.

MODLITWA W UJĘCIU BRUNONA FORTE

Maja Wysocka

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Modlitwa jest dialogiem, rozmową z Bogiem, czy, jak mówi Jan Damasceński „wzniesieniem duszy do Boga”. Jak uczy Kościół- Bóg wzywa człowieka do komunii ze sobą. Człowiek, stworzony jako ukierunkowany na Boga, poszukuje Go. Modlitwa prowadzi go do spotkania z Bogiem, do wejścia z Nim w osobową relację. Podczas modlitwy Bóg spotyka się z człowiekiem, buduje z nim relacje zaufania, przyjaźni i miłości. Istnieją różne rodzaje modlitwy. Są to na przykład modlitwa prośby, dziękczynienia czy uwielbienia. Na temat modlitwy wypowiadali się liczni święci i teologowie. Św. Teresa od Dzieciątka Jezus mówiła na przykład: Modlitwa „jest dla mnie wzniesieniem serca, prostym spojrzeniem ku Niebu, okrzykiem wdzięczności i miłości zarówno w cierpieniu, jak i radości”. Również współcześnie teologowie często wypowiadają się na ten temat. Prezentacja omawia poglądy na temat zagadnienia modlitwy jednego z najwybitniejszych współczesnych teologów- Brunona Forte. Według Brunona Forte bez modlitwy życie nie jest możliwe. Jak napisał: „Pytasz mnie: po co się modlić? Odpowiadam ci: aby żyć. Tak, by naprawdę żyć, trzeba się modlić. Aby żyć i kochać, bo życie bez miłości nie jest życiem”. Według jego koncepcji, modlitwa staje się kontemplacją Miłości, poszukiwaniem Prawdy i spotkaniem z Tym, który „do końca nas umiłował” (J 13,1).

POWOŁANIE DO CZŁOWIECZEŃSTWA NA WZÓR CHRYSTUSA W ŚWIETLE NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Maja Wysocka

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Powołanie można zdefiniować na wiele sposobów. Powołanie można określić jako posiadanie daru do wykonywania określonej czynności, czy przeświadczenie o wyborze drogi życiowej. Jan Paweł II, podążając za słowami Pawła VI, stwierdza, że „każde życie jest powołaniem”. Powołanie to bowiem relacja między Bogiem a każdym człowiekiem zbudowana na wolności, której źródłem jest miłość. Powołanie pozwala człowiekowi poznać prawdę o jego życiu. Według Jana Pawła II postrzeganie życia jako powołania sprzyja umocnieniu wewnętrznej wolności, podsycając w człowieku pragnienie przyszłości oraz skłaniając go do odrzucenia życia biernego, nudnego i banalnego. Jak pisze: „Można powiedzieć, że w pewnym sensie miłość to DNA synów Bożych: to «święte powołanie», którym zostaliśmy wezwani «stosownie do Jego postanowienia i łaski, która nam dana została w Chrystusie Jezusie przed wiecznymi czasami». Ojciec Święty Jan Paweł II wielokrotnie podkreślał, że „życie Kościoła urzeczywistnia się w różnych formach i powołaniach, między którymi istnieją wzajemne powiązania. Dzięki zbawczej misji Chrystusa i sakramentom obecnym w Kościele, wszyscy wierni mają udział we wspólnej godności, są powołani do życia w świętości oraz współdziałają w budowaniu jedynego Ciała Chrystusa, każdy zgodnie z własnym powołaniem i darem otrzymanym od Ducha Świętego”. Jan Paweł II poświęcał tematowi powołania człowieka wiele miejsca w swoich rozważaniach. Wychodząc od najbardziej fundamentalnego powołania do komunii z Bogiem, wskazywał na różne formy i rodzaje powołania, podkreślając ich wspólny cel – dążenie do miłości i świętości. Sam mówił o odwadze głoszenia świętości i wzywał do niej każdego z nas. Uczył, że Kościół odkupiony za cenę Krwi Chrystusa – jest cały wezwany do świętości, a uczestnictwo w świętości Boga jest powołaniem każdego człowieka.

CHARACTERISTIC AND ANTIBACTERIAL PROPERTIES OF CARBON FIBERS MODIFIED WITH TITANIUM DIOXIDE (TiO₂)

Mateusz Dubicki, Paulina Rokicka-Konieczna

West Pomeranian University of Technology in Szczecin

Faculty of Chemical Technology and Engineering

Water pollution, particularly of water tank, has harmful effects on aquatic organisms and human health. In order to neutralize and remove microbial contaminants from water, a photocatalytic process is used. Recently, much attention is being paid to combination of photocatalytic process with other materials e.g. carbon fiber (CF). CF is characterized by high adsorption and shows a unique ability to immobilize microbial contaminants. CF is a material consisting of fibers with a diameter of approximately 5–10 μm and carbon atoms. The carbon atoms are assembled into crystals aligned parallel to the long axis of the fiber. This crystal alignment gives the fiber its high strength-to-volume ratio. Carbon fibers have many advantages, including good electrical conductivity, mechanical strength and abrasion resistance. CFs are extremely lightweight and strong. In addition, carbon fibers have the ability to the adsorption of microbial cells on their surface through electrical interactions. Bacterial cells adhere to the surface of the carbon fibers. This is explained by the Landau-Verwey-Overbeek theory. The TiO₂/CF material shows combined synergistic effect between the photocatalytic activity of TiO₂ and the adsorption properties of CFs. Through the application of UV-A radiation on CF's surface, TiO₂ is excited by the photocatalytic reaction and produces hydroxyl radicals ($\cdot\text{OH}$). These radicals are characterized by their very strong oxidative properties, making them capable of deactivating bacterial cells. Therefore, TiO₂/CFs materials are used as filters to retain microbial contaminants from water and wastewater treatment. Acknowledgements: This work was supported by the National Centre for Research and Development, Poland under project No. LIDER/31/0115/L-9/17/NCBR/2018.

ANTIBACTERIAL PROPERTIES OF PHOTOCATALYTIC FILTERS DEPOSITED WITH TITANIUM DIOXIDE (TiO₂)

Mateusz Dubicki, Paulina Rokicka-Konieczna

West Pomeranian University of Technology in Szczecin

Faculty of Chemical Technology and Engineering

Air pollution is one of the main problems these days. Bioaerosols could be found at indoor and outdoor environments and can be a potential source of illness. One of possible method for microbes inactivation in the air is the photocatalytic process, which can be applied in various modified materials, i.e. filters. The mechanism of photocatalytic inactivation of microorganisms is an efficient process and additionally the filter material is non-toxic and relatively inexpensive. Activated carbon fibers (ACF's) can be used as an efficient filters. ACF is a highly microporous carbon material characterized by high adsorption capacity and a large surface area. In addition, these materials have better reuse efficiency. Immobilization of titanium dioxide on the ACF's surface led to obtain a filter material with high photocatalytic activity, effective disinfection and good adhesion. In the photocatalytic process, activation of the semiconductor surface by a photon from UV-A radiation occurs. This is followed by the generation of electron-hole pairs, and then a series of recombination and trapping processes occur. The trapping species are surface oxygen and water, resulting in the formation of a hydroxyl radical ($\bullet\text{OH}$) and a superoxide radical anions ($\text{O}_2\text{-}\bullet$) or H_2O_2 . As a result, the final products in the deactivation mechanism are harmless residues such as water and carbon dioxide. Acknowledgements: This work was supported by the National Centre for Research and Development, Poland under project No. LIDER/31/0115/L-9/17/NCBR/2018.

NEGATYWNY ODBIÓR CIAŁA PRZEZ NAJBLIŻSZE OTOCZENIE W OKRESIE SENSYTYWNYM A JEGO WPŁYW NA SAMOOCENĘ W UJĘCIU ROSENBERGA

Olgierd Balcerowski, Julia Pieńczak, Anna Bartkowiak

Wydział Psychologii i Kogniistyki, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Specyficzne środowisko rodzinne wydaje się mieć kluczowy wpływ na kierunek rozwoju jednostki, w tym także na postrzeganie własnego ciała i samoocenę. Mając to na uwadze postanowiono bliżej przyjrzeć się zagadnieniu jakim są wypowiedzane głośno uwagi rodziców na temat wagi i ciała ich dzieci. Celem niniejszej pracy jest znalezienie możliwego związku pomiędzy występowaniem i częstotliwością komentarzy rodziców a samooceną, samozadowoleniem z ciała i wartością wskaźnika BMI ich dorosłych dzieci. Metoda: Przebadano 341 osób, w wieku od 18 do 53 lat ($M = 22,62$, $SD = 5,031$). Dobór do próby miał charakter ochotniczy, formularz badawczy udostępniano w social mediach. W badaniu posłużono się skalą poznania-emocji z Kwestionariusza wizerunku ciała Alicji Głębockiej (KWCO), Skalą samooceny Rosenberga (SES) oraz skalą własnego autorstwa zainspirowaną kwestionariuszem Family Fat Talk Questionare (FFTQ) służącą do pomiaru częstości występowania komentarzy rodziców na temat ciała i wagi ich dzieci. Dodatkowo proszono o podanie podstawowych danych demograficznych. Mimo faktu, że uzyskane dane nie spełniały założeń rozkładu normalnego, zdecydowano posłużyć się współczynnikiem korelacji Pearsona ze względu na niewielką grupę osób badanych oraz wykonano analizę regresji liniowej. Na podstawie uzyskanych wyników można wnioskować, że osoby, które doświadczały oceniających komentarzy ze strony rodziców, mogą charakteryzować się niższym poziomem zadowolenia z własnego ciała, niższą samooceną i wskaźnikiem BMI poza normą. Hipotezy badawcze znalazły potwierdzenie. Stwierdzono związek pomiędzy obecnością komentarzy rodziców a samooceną, zadowoleniem z ciała i BMI ich dorosłego już dziecka. Wyniki stanowią grunt do ciekawego dyskursu wokół zagadnienia zależności pomiędzy praktykami wychowawczymi a kształtowaniem się samooceny i postrzegania Ja w toku dorastania.

WPŁYW ZABAWEK GRAJĄCYCH NA ROZWÓJ DZIECKA

Paulina Mistal

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
Studia Doktoranckie, Wydział Filologiczny

Najistotniejszy wpływ na rozwój mowy dziecka ma to, jak zostanie ukształtowany mózg w okresie jego najintensywniejszego rozwoju. To czego dziecko uczy się w dzieciństwie, stanowi fundament dla jego przyszłych osiągnięć. W początkowych stadiach rozwoju dzieci potrzebują przede wszystkim wielu okazji do kontaktu z drugą osobą, a nieodpowiednie warunki rozwojowe oraz brak właściwej stymulacji sprawiają, że stale wzrasta liczba dzieci z opóźnionym rozwojem mowy. Zabawki przede wszystkim służą do zabawy i od zawsze towarzyszyły dziecku i stanowiły istotny element jego rzeczywistości. Zabawki są bardzo ważne we wczesnym dzieciństwie dziecka, ponieważ wspierają rozwój poznawczy i interakcje językowe. Dzięki odpowiednio dobranym zabawkom dziecko uczy się udawanej zabawy czyli zabawy na niby, myślenia symbolicznego, a także rozwiązywania problemów. Zabawki jako pierwsze wprowadzają dziecko w świat dorosłych, przygotowując je do pełnienia różnych ról społecznych, ale pełnią także funkcję edukacyjną. Zatem wybór odpowiednich zabawek w erze cyfrowej technologii, jest niezwykle istotnym momentem. Dziecko w procesie zabawy ma być badaczem, odkrywcą, aktywnym obserwatorem i współtwórcą otaczającej je rzeczywistości.

HEMATOFOBIA – FOBIA TYPU KREW-INIEKCJA-RANA

Weronika Łukasiewicz, Karolina Kordalska, Kinga Kowalsk

Szkoła Zdrowia Publicznego

Koło Naukowe Żywienia i Profilaktyki Żywnościowej Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

Hematofobia to strach przed krwią. Jej osobliwość sprawiła, że została ona sklasyfikowana do odrębnej grupy fobii — fobii typu krew-iniekcja-rana. Fobie te cechują się charakterystycznym obrazem objawów somatycznych. Napadowi lęku nie towarzyszą: tachykardia, przyśpieszenie oddechu i objawy charakterystyczne dla pozostałych fobii. W przypadku hematofobii mamy do czynienia z odruchem wazowagalnym. Omdlenia u ludzi z fobią przed krwią wynikają z nadmiernej reakcji odruchowej autonomicznego układu nerwowego. W omdleniach tych dochodzi do obniżenia ciśnienia krwi, prowadzącego do zmniejszenia przepływu mózgowego. Hemofobia z reguły nie stanowi niebezpieczeństwa dla człowieka. Jedną z grup społecznych, u której obecność tej fobii stanowi duże niebezpieczeństwo, są diabetycy. Pacjenci z cukrzycą powinni regularnie sprawdzać poziom glikemii. Strach przed iniekcją może uniemożliwić insulinoterapię oraz kontrolę glikemii. Dlatego rekomenduje się leczenie tej fobii przede wszystkim wśród cukrzyków. Należy także wspomnieć o istnieniu teorii sugerującej, iż omdlenia na widok krwi są zdobyczą adaptacyjną. Ranne zwierzęta paradoksalnie dzięki utracie przytomności mają większe szanse na przeżycie. Znaczne obniżenie ciśnienia krwi zmniejsza jej utratę oraz ułatwia krzepnięcie. Zatem hematofobia mogła rozwinąć się u ludzi jako odpowiedź na przewidywaną utratę krwi. W leczeniu fobii specyficznych podstawową metodą jest psychoterapia. Istnieją dwie główne konwencje psychoterapeutyczne. Jedną z nich jest psychoterapia behawioralno-poznawcza. Koncepcja tej terapii opiera się na czterech elementach, takich jak: ekspozycja, redukcja zachowań zabezpieczających, zmiana czynników skupiających uwagę oraz zmiana schematów poznawczych. Zakłada ona poznawczy model powstania zaburzeń psychicznych. To oznacza, że człowiek poprzez przypisanie bodźcom zewnętrznym znaczenia, buduje rzeczywistość. Możliwe jest modyfikowanie znaczenia poprzez wzmocnienie, osłabienie lub wyselekcjonowanie informacji. Istnieje również metoda terapii, która opiera się na założeniach teorii psychoanalizy — psychoterapia psychodynamiczna. Jest ona jedną z najczęściej stosowanych konwencji psychoterapeutycznych. Efekty leczenia fobii specyficznych są umiarkowane. Bardzo często objawy powracają po zakończeniu cyklu psychoterapii. Dlatego pomimo udokumentowanej wysokiej skuteczności terapii behawioralno-poznawczej w stosunku do innych metod, w leczeniu zaburzeń lękowych stosuje się farmakoterapię. Lekami wykorzystywanymi we wspomaganiu psychoterapii są inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny, trójpierścieniowe leki przeciwdepresyjne, inhibitory monoaminooksydazy, leki anksjolityczne oraz selektywne inhibitory wychwyty serotoniny i noradrenaliny. Na początkowym etapie terapii, aby zmniejszyć niepokój, można zastosować leki z grupy benzodiazepin, jednak są to leki które w przypadku ich długotrwałego stosowania mogą wywołać efekt odwrotny do pożądanego. Fobia ta jest dość powszechna. Co ciekawe, występuje częściej w kobiet, u osób z niższym wykształceniem oraz

ATOPOWE ZAPALENIE SKÓRY - CZĘSTA CHOROBA MŁODYCH PACJENTÓW

Łukasz Kopczyński

Wydział Lekarski, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy UMK
w Toruniu

Studenckie Koło Naukowe Dermatologii

Atopowe zapalenie skóry to choroba, która występuje często u młodych pacjentów. Najczęściej jest diagnozowana przed osiągnięciem przez pacjenta piątego roku życia. Na skórze pojawiają się zmiany wypryskowe i z reguły występuje świąd, co jest bardzo charakterystyczne dla tej choroby. Podłoże powstawania atopowego zapalenia skóry jest skomplikowane, występuje zmieniona bariera skórna, przez co jest większa podatność na alergenów kontaktowe. Układ odpornościowy w atopowym zapaleniu skóry jest również zmieniony, przez co alergenów kontaktowe, normalnie prowadzące do rozwinięcia alergicznego kontaktowego zapalenia skóry, są niegroźne. Problemem stają się toksyny wydzielane przez *Staphylococcus Aureus* - bakterii powszechnie występującej na powierzchni skóry. Toksyny zaczynają działać jak superantygen i poprzez poliklonalne pobudzenie limfocytów nasilać odpowiedź immunologiczną. Atopowe zapalenie skóry nie jest jedyną chorobą w spektrum atopii, do których zaliczają się jeszcze: astma zewnątrzpochodna, zapalenie błony śluzowej nosa z kataru siennym, zapalenie spojówek. Wystąpienie jednej choroby atopowej zwiększa szansę wystąpienia w przyszłości innych chorób z tego spektrum. Klasycznie leczy się atopowe zapalenie skóry lekami przeciwhistaminowymi i doraźnie glikokortykosteroidami. Teraz popularnym leczeniem staje się fotochemioterapia, gdzie łączy się promienie nadfioletowe UVA z psoralenami.